

הגן הבטוח

תכנית לקידום מיומנויות תקשורת
בקרב ילדי גן ברוח גישת האימאגו

פרופ' דורית ארם וגב' מיה שלק-מטלון
כל הזכויות שמורות

תכנית "הגן הבטוח"

מפגש מס' 1 - רגשות

פתיחה (3 דקות) – הרפיה באמצעות דמיון מודרך ומוזיקה.

עבודה בנושא רגשות (15 דקות) – דיון במגוון הרגשות הקיימים אצל כל אדם ובהשפעתם על ההתנהגות. הילדים יתוודעו לרגשות נוספים מעבר לרגשות הבסיסיים המוכרים כמו עצב ושמחה (מילון רגשות חיוביים ושלייליים מצורף למפגש זה). ניתן ללוות את הדיון בתמונות או ציורים של הבעות שונות. לבסוף יולדים ילדים בקבוצה להציג הבעה כלשהי והאחרים יצטרכו לזהות את הרגש שמבטאת הבעה זו.

תרגול דיאלוג (5 דקות) – הילדים יתרגלו שיקוף באמצעות כלי נגינה. כל ילד בתורו ישקף את הצלילים שהשמיעה עבורו הגננת.

סגירה (2 דקות) – הילדים יעמדו במעגל ויאחזו ידיים. כל ילד יתבקש בתורו לנקוב בשמו של רגש כלשהו מבלי לחזור על רגשות שנאמרו כבר.

פעילויות המשך אפשריות : משחקים הקשורים לרגשות (מצורף "מעגל רגשות").

תכנית "הגן הבטוח"

מפגש מס' 2 – רגש הכעס

פתיחה (2 דקות) – הרפיה באמצעות דמיון מודרך ומוזיקה.

עבודה בנושא רגשות (15 דקות) – הגננת תקריא את השיר "מה עושים כשכועסים" של

חגית בנזימן (השיר מצורף למפגש זה). ייערך דיון על רגש הכעס, יתרונותיו, חסרונותיו

והדרכים לבטא כעס. יש להדגיש בפני הילדים כי רגש הכעס לגיטימי ואפילו חשוב, אך לא כל

דרך לבטא אותו היא לגיטימית.

תרגול דיאלוג (5 דקות) – הילדים יתרגלו שיקוף. כל ילד ישקף תנועה שביצע חברו מימין.

סגירה (3 דקות) – הילדים יעמדו במעגל ויאחזו ידיים. כל ילד יתבקש בתורו לנקוב בצבע

המייצג את הרגשתו.

פעילויות המשך אפשריות : ציור או עבודות מלאכה שונות הקשורות לרגש הכעס.

תכנית "הגן הבטוח"

מפגש מס' 3 – רגש הפחד

פתיחה (2 דקות) – הרפיה באמצעות דמיון מודרך ומוזיקה.

עבודה בנושא רגשות (15 דקות) – התמקדות ברגש הפחד, תפקידו והשפעתו על ההתנהגות.

כל ילד בקבוצה יאמר מה מפחיד אותו. הגננת תקריא את הספר "מסיבה של פחדנים" של

רונית חכם. בעקבות הקריאה אפשר לדבר על ביטויי הפחד ועל דרכים להתמודדות.

תרגול דיאלוג (5 דקות) – הילדים יתרגלו שיקוף באמצעות ציור. כל ילד יקבל דף שבו יחזור

על הצורה ששרטט קודמו ואז יצייר צורה משלו כדי שהילד הבא ישקף אותה, וכך הלאה.

סגירה (3 דקות) – הילדים יעמדו במעגל ויאחזו ידיים. כל ילד יתבקש בתורו לציין מאכל

אחד שאהוב עליו במיוחד.

פעילויות המשך אפשריות : ציור או עבודות מלאכה שונות הקשורות לרגש הפחד.

תכנית "הגן הבטוח"

מפגש מס' 4 - רגש האהבה

פתיחה (2 דקות) – הרפיה באמצעות דמיון מודרך ומוזיקה.

עבודה בנושא רגשות (15 דקות) – הגננת תקריא ותשמיע את השיר "אני אוהב" של יהונתן גפן (הטקסט מצורף למפגש זה והשיר נמצא בסוף קלטת/דיסק ההרפיה). בעקבות השיר ייערך דיון בנושא רגש האהבה על כל גווניו: אהבה לדברים לעומת אהבה לאנשים, הבדלים באהבה לאנשים שונים וחשיבותה של אהבה עצמית.

תרגול דיאלוג (5 דקות) – הילדים יתרגלו שיקוף של משפטים. כל ילד יאמר בתורו משפט קצר וחברו מימין ישקף.

סגירה (3 דקות) – הילדים יעמדו במעגל ויאחזו ידיים. מתנדב יבחר לומר דבר אחד חיובי על חבר בקבוצה. אותו חבר יאמר כעת דבר חיובי לילד שלישי וכך הלאה.

פעילויות המשך אפשריות : ניתן לשלב את תרגיל "ההצפה החיובית" בחגיגות יום הולדת הנערכות בגן. בתרגיל זה יישב בעל יום ההולדת על כיסאו, בשעה שילד אחר, או כמה ילדים לפי תור, מסתובבים סביבו ובכל סיבוב מציינים תכונה אחת חיובית שלו. אפשר להתחיל מתכונות היצוניות (יש לך חיוך מקסים, העיניים שלך מקסימות) ואחר כך לעבור לתכונות פנימיות יותר (אתה רוקד יפה, אכפת לך מאחרים). תרגיל "ההצפה החיובית" יכול כמובן להתבצע גם בהזדמנויות שאינן קשורות לחגיגת יום הולדת.

תכנית "הגן הבטוח"

מפגש מס' 5 – רגש הכאב

פתיחה (2 דקות) – הרפיה באמצעות דמיון מודרך ומוזיקה.

עבודה בנושא רגשות (15 דקות) – הגננת תקריא את הספר "תאיר נעלבה" של אביבה אלעמי. הספר יפתח דיון על רגש הכאב ועל ההבדל בין פגיעה פיזית לפגיעה נפשית. חשוב לדבר עם הילדים על כך שגם עלבון יכול לגרום לסוג של כאב.

תרגול דיאלוג (5 דקות) – הגננת תציג סיטואציה של קונפליקט בין ילדים. היא תבחר

במתנדב שישחק את אחד הילדים והיא, בתפקיד הילד השני, תשקף את דבריו.

סגירה (3 דקות) – הילדים יעמדו במעגל ויאחזו ידיים. כל ילד יציין משהו נחמד אחד שהיה מביא לחברו מימין.

פעילויות המשך אפשריות : ציור או עבודות מלאכה שונות הקשורות לרגש הכאב.

תכנית "הגן הבטוח"

מפגש מס' 6 – מבנה המוח

פתיחה (2 דקות) – הרפיה באמצעות דמיון מודרך ומוזיקה.

עבודה בנושא המוח (15 דקות) – הילדים ילמדו על המוח ועל תפקודו בעזרת הספר "איך פועל המוח שלנו" מאת פניצון פאולה (הוצאת כתר). במפגש יוצגו רק חלקים נבחרים מהספר, ואפשר להרחיב את ההיכרות עימו במסגרת פעילויות ההמשך.

תרגול דיאלוג (5 דקות) – הגנת תבחר סיטואציה מחיי הגן ותציע לשני מתנדבים לערוך דיאלוג כמשחק תפקידים.

סגירה (3 דקות) – הילדים יעמדו במעגל ויאחזו ידיים. כל ילד בתורו יציין שם של אבר בגוף. **פעילויות המשך אפשריות**: המשך קריאת הספר "איך פועל המוח שלנו", בניית דגמים הממחישים את מבנה המוח.

תכנית "הגן הבטוח"

מפגש מס' 7 – המוח "העתיק" והמוח "החדש"

פתיחה (2 דקות) – הרפיה באמצעות דמיון מודרך ומוזיקה.

עבודה בנושא המוח (15 דקות) – הילדים יכירו את המוח "העתיק" האחראי על תפקודי

הגוף ויצירת הרגשות ואת המוח "החדש" האחראי על תפקודי החשיבה. ההסבר ילווה בציור

של המוח (מצורף למפגש זה). הילדים יתבקשו לשייך פעולות שונות (נשימה, בכי, הרכבת

פאזל, ציור...) לחלק המתאים של המוח.

תרגול דיאלוג (5 דקות) – הגננת תבחר סיטואציה מחיי הגן ותציע לשני מתנדבים לערוך

דיאלוג כמשחק תפקידים.

סגירה (3 דקות) – הילדים יעמדו במעגל ויאחזו ידיים. כל ילד יציע זוג הפכים כמו עתיק

וחדש.

פעילויות המשך אפשריות: עבודות יצירה הקשורות לשני חלקי המוח.

תכנית "הגן הבטוח"

מפגש מס' 8 – המוח וההתנהגות

פתיחה (2 דקות) – הרפיה באמצעות דמיון מודרך ומוזיקה.

עבודה בנושא המוח (15 דקות) – הילדים ילמדו על הצורך להגיב באמצעות המוח החדש

ולא העתיק. הגננת תקריא את השירים על התנהגות אוטומטית (השירים - "התנהגות שאין

בוחרים בה", "גם התנהגות אוטומטית אפשר לשנות", "איך משנים פקודות במוח" –

מצורפים למפגש זה). ייערך דיון על המעבר מהתנהגות אוטומטית של המוח העתיק להתנהגות

מודעת של המוח החדש.

תרגול דיאלוג (5 דקות) – הגננת תבחר סיטואציה מחיי הגן ותציע לשני מתנדבים לערוך

דיאלוג כמשחק תפקידים.

סגירה (3 דקות) – הילדים יעמדו במעגל ויאחזו ידיים. כל ילד ישנה משהו אחד בתנוחה שלו.

פעילויות המשך אפשריות: אפשר לשחק עם הילדים משחקים הממחישים את ההבדל בין

התנהגות אוטומטית לבין התנהגות מודעת. משחקים מתאימים הם "המלך אמר" (הילדים

אמורים לבצע פעולה רק אם נאמר קודם שהמלך אמר...), "freeze" (הילדים אמורים

להסתובב בחופשיות ובהינתן סימן מסוים לקפוא במקומם...) או משחקים דומים.

תכנית "הגן הבטוח"

מפגש מס' 9 – מהם "סכנה" ו"ביטחון"?

פתיחה (2 דקות) – הרפיה באמצעות דמיון מודרך ומוזיקה.

עבודה בנושא סכנה וביטחון (15 דקות) – דיון על משמעותם של "סכנה" ו"ביטחון" תוך

דגש על ההיבט שאינו פיזי דווקא. יש להזכיר בהקשר הזה את ההבדל בין כאב פיזי לכאב נפשי שהועלה במפגש מס' 5. חשוב שהילדים יבינו כי מצבי סכנה או ביטחון יכולים לנבוע גם מגורמים פנימיים והם משתנים מאדם לאדם.

תרגול דיאלוג (5 דקות) – הגנת תבחר סיטואציה מחיי הגן ותציע לשני מתנדבים לערוך דיאלוג כמשחק תפקידים.

סגירה (3 דקות) – הילדים יעמדו במעגל ויאחזו ידיים. כל ילד בתורו ינקוב בשמו של בעל חיים מסוכן אחד.

פעילויות המשך אפשריות : עבודות יצירה המתארות מצבי סכנה או ביטחון מסוגים שונים.

תכנית "הגן הבטוח"

מפגש מס' 10 – המקום הבטוח

פתיחה (2 דקות) – הרפיה באמצעות דמיון מודרך ומוזיקה.

עבודה בנושא סכנה וביטחון (15 דקות) – הילדים יתבקשו לספר על מקרים בהם הרגישו

סכנה או ביטחון ולבסוף לבחור את "המקום הבטוח" שלהם. ההנחיה תהיה לחשוב על מקום נעים שבו הילדים מרגישים טוב, בין אם הוא מקום מוכר ובין אם הוא מקום דמיוני (במיטה, עם אמא, בחוף הים...).

תרגול דיאלוג (5 דקות) – הגנת תבחר סיטואציה מחיי הגן ותציע לשני מתנדבים לערוך

דיאלוג כמשחק תפקידים.

סגירה (3 דקות) – הילדים יעמדו במעגל ויאחזו ידיים. כל ילד יתבקש בתורו לציין מהו

המקום הבטוח שבחר לעצמו.

פעילויות המשך אפשריות : כל ילד יצייר את המקום הבטוח שלו.

תכנית "הגן הבטוח"

מפגש מס' 11- דפוסי התנהגות

פתיחה (2 דקות) – דמיון מודרך של המקום הבטוח (הטקסט מצורף גם למפגש זה).
עבודה בנושא דפוסי התנהגות (15 דקות) – הגננת תסכם את מה שנלמד עד כה ותקשר לנושא החדש: "ראינו שכולנו מופעלים על ידי הרגשות והמוח. אחר כך למדנו שכל אחד מאתנו מרגיש סכנה או ביטחון במצבים שונים. היום נראה שיש גם דרכים שונות של התנהגות". הגננת תקריא את הספר "גדר, כבשה ואיש עם בעיה" מאת יעל בירן. כדאי לבקש מהילדים להגדיר מה הייתה הבעיה בסיפור ולשחזר את הפתרונות השונים. הילדים יכולים לומר איזה פתרון מצא חן בעיניהם או לנסות להציע פתרונות נוספים.

תרגול דיאלוג (5 דקות) – הגננת או הילדים יבחרו סיטואציה מחיי הגן ועליה יתבסס הדיאלוג. אם ניתן, יסתדרו כל הילדים בזוגות ויעבדו בו זמנית, כשהגננת עוברת ביניהם. אם לא, ידגים זוג אחד והשאר יצפו. המשקף יכין עצמו על ידי כניסה למקום הבטוח.

סגירה (3 דקות) – הילדים יעמדו במעגל ויאחזו ידיים. כל ילד יציע אפשרות אחת לפתור בעיה של ילד שמשעמם לו בגן.

פעילויות המשך אפשריות : פעילויות המעודדות שימוש באלטרנטיבות כמו משחקי מילים נרדפות וחריזה, בחירה של ספר קריאה, יצירה מגוונת מריבועים על הדף או מאטב (או רק לשאול את הילדים כמה דברים אפשר לעשות עם אטב).

תכנית "הגן הבטוח"

מפגש מס' 12 – דפוסי התנהגות

פתיחה (2 דקות) – דמיון מודרך של המקום הבטוח.

עבודה בנושא דפוסי התנהגות (15 דקות) – הילדים יכירו את מאפייניהם של הכריש, הסרדין והדולפין. תחילה יתבקשו הילדים לספר מה ידוע להם על בעלי חיים אלה. אחר כך ילמדו עליהם בעזרת דף מידע (מצורף למפגש זה). לפני ואחרי הקראת המידע תשאל הגננת על דמיון והבדלים בין השלושה.

תרגול דיאלוג (5 דקות) – הגננת או הילדים יבחרו סיטואציה מחיי הגן ועליה יתבסס הדיאלוג. אם ניתן, יסתדרו כל הילדים בזוגות ויעבדו בו זמנית, כשהגננת עוברת ביניהם. אם לא, ידגים זוג אחד והשאר יצפו. המשקף יכין עצמו על ידי כניסה למקום הבטוח.

סגירה (3 דקות) – הילדים יעמדו במעגל ויאחזו ידיים. כל ילד יתבקש בתורו לציין שם של בעל חיים החי במים.

פעילויות המשך אפשריות : ציור או עבודות מלאכה של כרישים, סרדינים ודולפינים.

תכנית "הגן הבטוח"

מפגש מס' 13- דפוסי התנהגות

פתיחה (2 דקות) – דמיון מודרך של המקום הבטוח.

עבודה בנושא דפוסי התנהגות (15 דקות) – דיון בהתנהגויות "כרישיות" (תוקפנות), בהתנהגויות "סרדיניות" (בריחה) ובהתנהגויות "דולפיניות" (מודעות). יש לקשר בין מאפייניו של בעל החיים, כפי שנלמדו בשיעור קודם, לבין דפוסי ההתנהגות המיוחסים להם. הילדים יציעו דוגמאות לכל אחת מההתנהגויות. חשוב להבהיר כי הדולפין והכריש אינם מקבילה ל"טוב" ו"רע", אלא לדרכי התמודדות שונות. ההתנהגות ניתנת לשינוי, מכיוון שהיא נובעת מחשיבה של המוח העתיק ומתחושה של סכנה.

תרגול דיאלוג (5 דקות) – הגנת או הילדים יבחרו סיטואציה מחיי הגן ועליה יתבסס הדיאלוג. אם ניתן, יסתדרו כל הילדים בזוגות ויעבדו בו זמנית, כשהגנת עוברת ביניהם. אם לא, ידגים זוג אחד והשאר יצפו. המשקף יכין עצמו על ידי כניסה למקום הבטוח.

סגירה (3 דקות) – הילדים יעמדו במעגל ויאחזו ידיים. כל ילד יתבקש בתורו לומר מילה אחת "כרישית".

פעילויות המשך אפשריות : הכנסת המושגים החדשים לחיי הגן. ניתן להשתמש בתארים "כרישי", "סרדיני" או "דולפיני" בדיונים במליאה, בהתייחסות לדמויות מתוך ספרי קריאה וכו'.

אוניברסיטת תל-אביב תל אביב UNIVERSITY

תכנית "הגן הבטוח"

מפגש מס' 14 – הכלה

פתיחה (2 דקות) – דמיון מודרך של המקום הבטוח.

עבודה בנושא הכלה (15 דקות) – הגננת תציג בפני הילדים ציור (מצורף למפגש זה) והם יתבקשו לתאר מה הם רואים. הגננת תשקף ותדגיש מושגים של הכלה: "הבקבוק מכיל נוזל שאותו מוזגים לתוך כלי. חצי מהכלי הזה מכיל עכשיו נוזל. המשפך על הבקבוק הסגול יעזור לו לקבל ולהכיל את הנוזל". כעת ניתן לשאול את הילדים מה מכילים דברים שונים כמו עציץ, גיגית, ארגז כלים ועוד, כך שיבינו טוב יותר את מושג הכלה.

תרגול דיאלוג (5 דקות) – הגננת או הילדים יבחרו סיטואציה מחיי הגן ועליה יתבסס הדיאלוג. אם ניתן, יסתדרו כל הילדים בזוגות ויעבדו בו זמנית, כשהגננת עוברת ביניהם. אם לא, ידגים זוג אחד והשאר יצפו. המשקף יכין עצמו על ידי כניסה למקום הבטוח.

סגירה (3 דקות) – הילדים יעמדו במעגל ויאחזו ידיים. כל ילד יתבקש בתורו לציין סוג של כלי ומה הוא מכיל.

פעילויות המשך אפשריות : יצירה או קישוט של מכלים שונים, משחק צמדים של כלים ותוכנם.

תכנית "הגן הבטוח"

מפגש מס' 15 – הכלה

פתיחה (2 דקות) – דמיון מודרך של המקום הבטוח.

עבודה בנושא הכלה (15 דקות) – הילדים ישחקו במשחק "מה מכיל מה". מטרת המשחק היא לחבר בין מכלים מסוגים שונים לבין תכולתם האופיינית. במהלך המשחק או אחריו יש לדבר עם הילדים על המושגים "מכל", "הכלה", "להכיל".

תרגול דיאלוג (5 דקות) – הגננת או הילדים יבחרו סיטואציה מחיי הגן ועליה יתבסס הדיאלוג. אם ניתן, יסתדרו כל הילדים בזוגות ויעבדו בו זמנית, כשהגננת עוברת ביניהם. אם לא, ידגים זוג אחד והשאר יצפו. המשקף יכין עצמו על ידי כניסה למקום הבטוח.

סגירה (3 דקות) – הילדים יעמדו במעגל ויאחזו ידיים. כל ילד יתבקש בתורו לציין זוג אחד של מכל ותכולתו מתוך המשחק.

פעילויות המשך אפשריות : המשך המשחק "מה מכיל מה" ואף הרחבתו בהזדמנויות שונות בגן.

תכנית "הגן הבטוח"

מפגש מס' 16 – הכלה

פתיחה (2 דקות) – דמיון מודרך של המקום הבטוח.

עבודה בנושא הכלה (15 דקות) – הגננת תקשר בין נושא ההכלה לבין נושא השיקוף. היא תסביר כי כאשר אנו משקפים את דבריו של האחר, אנו משמשים כמו מכל המקבל לתוכו את הדברים ושומר עליהם. שיקוף כזה של הכלה הוא ההקשבה האמיתית לאחר. אמנות ההכלה חשובה ביותר בדיאלוג עם אחרים. אפשר לשאול מה יקרה לדברים מוחשיים כמו מים, קמח, פרח וכו' אם לא יהיה להם מכל ולקשר לתחושה של אנשים כשהאחר לא "מכיל" אותם. יש לעודד את הילדים לספר על רגשות שונים שמתעוררים כשמקשיבים להם וכשלא מקשיבים להם.

תרגול דיאלוג (5 דקות) – הגננת או הילדים יבחרו סיטואציה מחיי הגן ועליה יתבסס הדיאלוג. אם ניתן, יסתדרו כל הילדים בזוגות ויעבדו בו זמנית, כשהגננת עוברת ביניהם. אם לא, ידגים זוג אחד והשאר יצפו. **מעשה יש לדבר על הכנת המכל לקראת השיקוף.** המשקף "ירוקן" או "יפנה" את ה"מכל" שלו כדי להתכונן להקשבה. יש לשים לב גם למצב הגוף (הילדים יושבים זה מול זה ללא חסימה ושומרים על קשר עין).

סגירה (3 דקות) – הילדים יעמדו במעגל ויאחזו ידיים. כל ילד יתבקש בתורו להשלים את המשפט: "כשאני מקשיב למישהו אחר, אני..." הגננת תתחיל כדי להבהיר את המשימה. **פעילויות המשך אפשריות**: שימוש במושגים של שיקוף, הכלה והקשבה בהזדמנויות שונות בגן.

אוניברסיטת תל-אביב **TEL AVIV UNIVERSITY**

תכנית "הגן הבטוח"

מפגש מס' 17 – צרכים

פתיחה (2 דקות) – דמיון מודרך של המקום הבטוח.

עבודה בנושא צרכים (15 דקות) – הגננת תקריא את השיר "כל אחד צריך משהו" (מצורף למפגש זה). לאחר מכן תדבר עם הילדים על העובדה שליצורים חיים יש צרכים שונים. אפשר לדבר על צרכים משותפים ועל צרכים ייחודיים ועל כך שבזמנים שונים אנו זקוקים לדברים שונים. חשוב לתת לגיטימציה למגוון הצרכים.

תרגול דיאלוג (5 דקות) – הגננת או הילדים יבחרו סיטואציה מחיי הגן ועליה יתבסס הדיאלוג. אם ניתן, יסתדרו כל הילדים בזוגות ויעבדו בו זמנית, כשהגננת עוברת ביניהם. אם לא, ידגים זוג אחד והשאר יצפו. יש לדבר על הכנת המכל לקראת השיקוף. **בסוף הדיאלוג יתחבר המשקף לרגשותיו של השולח: "אני מתאר לעצמי שאת/ה מרגיש/ה..."**

סגירה (3 דקות) – הילדים יעמדו במעגל ויאחזו ידיים. כל ילד יתבקש בתורו לומר דבר אחד שהוא צריך ("אני צריך מקום", "אני צריכה מנוחה"). מומלץ שהגננת תשתתף ותדגים את האמירה הראשונה.

פעילויות המשך אפשריות : שילוב נושא הצרכים בפעילויות בגן. בדיונים במליאה וגם בסיטואציות יחידניות אפשר מעתה ואילך לשאול את הילדים על צרכים שלהם, של חבריהם ושל דמויות מהספרות המוצגת להם.

תכנית "הגן הבטוח"

מפגש מס' 18 – צרכים

פתיחה (2 דקות) - דמיון מודרך של המקום הבטוח.

עבודה בנושא צרכים (15 דקות) – קישור בין הצרכים הבסיסיים של כל אחד מאתנו לבין ההתנהגות. יש להציג בפני הילדים סיטואציות שונות (דף מצורף למפגש זה) ולשאול לגבי כל סיטואציה מה הצורך שעמד מאחורי ההתנהגות ובאילו דרכים אחרות ניתן היה להשיג מענה לצורך הזה. הגנת תכוון את הילדים להשתמש במושגים שנלמדו כמו המוח העתיק והחדש, התנהגויות כרישיות, סרדיניות ודולפיניות, סכנה ובטחון וכו'.

תרגול דיאלוג (5 דקות) – הגנת או הילדים יבחרו סיטואציה מחיי הגן ועליה יתבסס הדיאלוג. אם ניתן, יסתדרו כל הילדים בזוגות ויעבדו בו זמנית, כשהגנת עוברת ביניהם. אם לא, ידגים זוג אחד והשאר יצפו. יש לדבר על הכנת המכל לקראת השיקוף. בסוף הדיאלוג יתחבר המשקף לרגשותיו של השולח: "אני מתאר לעצמי שאת/ה מרגיש/ה...".

סגירה (3 דקות) – הילדים יעמדו במעגל ויאחזו ידיים. כל ילד יתבקש בתורו להציע דרך אחת לגרום לכך שילדים אחרים יאהבו אותו.

פעילויות המשך אפשריות : התייחסות לצרכים ולהתנהגויות שנובעות מצרכים אלה בעת קונפליקטים בין ילדים בגן תוך עידוד הילדים להשתמש במושגים אלה בעצמם.

תכנית "הגן הבטוח"

מפגש מס' 19 – המסע הקוסמי

פתיחה (2 דקות) – דמיון מודרך של המקום הבטוח.

עבודה בנושא המסע הקוסמי (15 דקות) – הגננת תקריא את הספר "העולם הוא של כולם" מאת נירה קרן. בעקבות הקריאה יש לשאול את הילדים על העולם הגדול, מצד אחד (גבולות, צורה, מקומות...) ועל דרכים לקשר בין קצוות העולם, מצד שני (דואר, טלפון, אינטרנט...). הילדים יכולים לספר על קרובי משפחה או חברים שגרים רחוק ועל הקשר עימם.

תרגול דיאלוג (5 דקות) – הגננת או הילדים יבחרו סיטואציה מחיי הגן ועליה יתבסס הדיאלוג. אם ניתן, יסתדרו כל הילדים בזוגות ויעבדו בו זמנית, כשהגננת עוברת ביניהם. אם לא, ידגים זוג אחד והשאר יצפו. יש לדבר על הכנת המכל לקראת השיקוף. בסוף הדיאלוג יתחבר המשקף לרגשותיו של השולח: "אני מתאר לעצמי שאת/ה מרגיש/ה...".

סגירה (3 דקות) – הילדים יעמדו במעגל ויאחזו ידיים. כל ילד יתבקש בתורו לציין שם של מקום בארץ או בעולם.

פעילויות המשך אפשריות : הסבת תשומת ליבם של הילדים לנושאים הנ"ל כאשר הם עולים בגן, פעילויות הקשורות לעולם שבו אנו חיים, תקשורת, איכות הסביבה וכו'.

אוניברסיטת תל-אביב תל אביב UNIVERSITY

תכנית "הגן הבטוח"

מפגש מס' 20 – המסע הקוסמי

פתיחה (2 דקות) - דמיון מודרך של המקום הבטוח.

עבודה בנושא המסע הקוסמי (15 דקות) – צפייה בקטע בשם "Gone Nutty" בסוף קלטת הסרט "עידן הקרח". שיחה על האופן בו דברים בעולם משפיעים זה על זה, מתופעות טבע, דרך ההשפעה ההדדית של הטבע והאדם זה על זה ועד להשפעה של בני אדם זה על זה. חשוב לדבר על כך שמעשים שלנו משפיעים על האחר ולקשר זאת לתהליך החיובי של השיקוף (מה קורה לשולח, למשקף ואפילו לסביבה, כשהתקשורת מתבצעת כך).

תרגול דיאלוג (5 דקות) – הגננת או הילדים יבחרו סיטואציה מחיי הגן ועליה יתבסס

הדיאלוג. אם ניתן, יסתדרו כל הילדים בזוגות ויעבדו בו זמנית, כשהגננת עוברת ביניהם. אם לא, ידגים זוג אחד והשאר יצפו. יש לדבר על הכנת המכל לקראת השיקוף. בסוף הדיאלוג יתחבר המשקף לרגשותיו של השולח: "אני מתאר לעצמי שאת/ה מרגיש/ה..."

סגירה (3 דקות) – הילדים יעמדו במעגל ויאחזו ידיים. כל ילד יתבקש בתורו לתת דוגמא אחת להשפעה של מעשה שלו על אחרים ("כשאני צועק, אני מפריע לחברים שלי", "כשאני מסדרת את החדר, אני משמחת את אימא..."). רצוי שהגננת תדגים ראשונה.

פעילויות המשך אפשריות : צפייה בסרט "עידן הקרח", משחקי דומינו בהם הקוביות מפילות זו את זו, מכשירים מכניים בהם דבר אחד מפעיל דבר אחר.

